Staatsblad
van het Koninkrijk der Nederlanden

Jaargang 1982

315

Wet van 2 juni 1982, houdende nadere regeling van het horen van minderjarigen in hen betreffende burgerrechtelijke zaken

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is het horen van minderjarigen in hen betreffende burgerrechtelijke zaken nader te regelen, en dat daartoe het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, het Burgerlijk Wetboek en de Pleegkinderenwet dienen te worden gewijzigd;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering[1] wordt als volgt gewijzigd:

A. Na artikel 902a wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 902b. De rechter beslist niet dan na de minderjarige van twaalf jaren of ouder, zo deze in Nederland verblijft, in de gelegenheid te hebben gesteld hem zijn mening kenbaar te maken, althans na deze daartoe behoorlijk te hebben doen oproepen, tenzij dit in verband met de lichamelijke of geestelijke toestand van de minderjarige niet mogelijk is of indien de zaak:

a. strekt tot benoeming van een bijzonder curator ingevolge de artikelen 199, 226, 250 en 313 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;

b. strekt tot toepassing van artikel 257 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;

c. strekt tot ontslag van de voogdij of toeziende voogdij in de gevallen bedoeld in de artikelen 320, eerste lid, 322, eerste lid, onder a en b, tweede en derde lid alsmede in artikel 324 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;

d. strekt tot ontslag van de voogdij, op grond van het bepaalde in artikel 322, eerste lid, onder c, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, van een met de voogdij belaste rechtspersoon en de rechtspersoon die de voogdij overneemt, als een voortzetting van eerstbedoelde rechtspersoon is te beschouwen;

e. alleen het bewind van ouders en voogden betreft een niet strekt tot toepassing van de artikelen 345, 346, 348–351, 353, 356 en 370 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Niettemin is de rechter ook in de zaken, bedoeld in het vorige lid onder a–e, alsmede ingeval de minderjarige de leeftijd van twaalf jaren nog niet heeft bereikt of buiten Nederland verblijft, bevoegd deze in de gelegenheid te stellen hem zijn mening kenbaar te maken. Betreft de zaak alleen het bewind van ouders en voogden over het vermogen van een minderjarige van zestien jaren of ouder en geldt de verplichting van het eerste lid niet, dan doet de griffier, indien de rechter geen toepassing geeft aan de vorige zin, in ieder geval mededeling aan de minderjarige dat zodanige zaak aanhangig is.

De rechter bepaalt de wijze waarop en de plaats waar de minderjarige hem zijn mening kenbaar kan maken. Indien de minderjarige in Nederland verblijft doch buiten staat is zich naar de rechter te begeven, zal deze, of – in geval een rechterlijk college van de zaak kennis neemt – een daartoe aangewezen lid van het rechterlijk college, vergezeld door de griffier, de minderjarige te zijner verblijfplaats in de gelegenheid kunnen stellen zijn mening kenbaar te maken. Zou de rechter zich te dien einde buiten zijn rechtsgebied moeten begeven, dan kan hij de kinderrechter of – in geval de kantonrechter van de zaak kennis neemt – de kantonrechter van het werkelijk verblijf verzoeken de in de vorige zin bedoelde handeling te verrichten.

Indien de minderjarige van de hier bedoelde gelegenheid geen gebruik heeft gemaakt, kan de rechter een nadere dag bepalen, waarop dezelve voor hem gebracht zal worden. Verschijnt de minderjarige alsdan wederom niet, dan kan de zaak zonder hem worden behandeld.

B. In artikel 902a, eerste lid, wordt na de bepaling onder a een nieuwe bepaling ingevoegd, luidende:

b. strekt tot ontslag van de voogdij, op grond van het bepaalde in artikel 322, eerste lid, onder c, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, van een met de voogdij belaste rechtspersoon en de rechtspersoon die de voogdij overneemt, als een voortzetting van eerstbedoelde rechtspersoon is te beschouwen, dan wel

De letters b, c en d worden gewijzigd in, achtereenvolgens: c, d en e.

In het tweede lid wordt in plaats van «, onder a, b, c en d» gelezen: onder a–e.

C. Artikel 905, eerste lid, wordt gelezen:

Met uitzondering van de getuigen en de ingevolge artikel 902b opgeroepen minderjarige, kan ieder ten verhoor opgeroepene verschijnen bij een bijzondere gevolmachtigde.

D. Na artikel 905 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 906. In afwijking van het bepaalde in artikel 907 bepaalt de rechter de wijze waarop de minderjarige ervan in kennis wordt gesteld dat hij zijn mening kenbaar kan maken.

E. In artikel 912, onder a, wordt in plaats van «voor den kinderrechter» gelezen: voor de rechter; in plaats van «artikel 937» wordt gelezen: artikel 902b.

F. In artikel 936 wordt het derde lid gelezen:

Binnen veertien dagen, of, indien de ouders buiten Nederland verblijven, binnen twee maanden na de indiening van het verzoek heeft het vereiste verhoor plaats.

G. Artikel 937 vervalt.

H. Na artikel 939 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 939a. De in artikel 256 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde beslissing wordt niet gegeven, dan nadat ook de gezinsvoogd gehoord of behoorlijk opgeroepen is.

I. In artikel 942, eerste lid, wordt tussen «verlenging» en «der» ingevoegd: of opheffing.

J. In artikel 943, tweede lid, wordt de zinsnede «andere oproepingen en verhooren zijn niet vereischt.» vervangen door: onverminderd het bepaalde in de artikelen 902b, 905, eerste lid en 906, zijn andere oproepingen en verhoren niet vereist.

K. In **artikel 944** wordt het eerste lid gelezen:
De beschikkingen, bedoeld in artikel 262 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, worden niet gegeven, dan nadat ook de gezinsvoogd gehoord of behoorlijk opgeroepen is; tot verlenging der plaatsing in het observatiehuis besluit de kinderrechter niet dan na bovendien inlichtingen te hebben ingewonnen bij het hoofd der inrichting.

L. In artikel 946, tweede lid, wordt na «254,» ingevoegd: 256,

M. In artikel 965 wordt het derde lid gelezen:
De beschikkingen kunnen zonder voorafgaand verhoor
van ouders, voogden, toeziende voogden en minderjarigen worden gegeven en zijn niet vatbaar voor enige voorziening.
Tussen het derde en het vierde lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:
De bepaling van het derde lid vindt evenwel geen toepassing in het geval, voorzien in artikel 322, eerste lid, onder c, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, tenzij de zaak strekt tot ontslag van de voogdij van een met de voogdij belaste rechtspersoon en de rechtspersoon, die de voogdij overneemt, als een voortzetting van eerstbedoelde rechtspersoon is te beschouwen.
In het vierde lid wordt in plaats van «In laatstbedoeld geval» gelezen: In het in het vorige lid eerstbedoelde geval.

N. Artikel 968b vervalt.

O. In artikel 968c vervalt het tweede lid.

P. In artikel 972 wordt het zevende lid gelezen:
De rechtbank beslist niet dan nadat zij het kind twaalf jaren of ouder zijnde, heeft gehoord, behalve indien zulks vanwege de lichamelijke of geestelijke toestand van het kind niet mogelijk is. De rechtbank is ook bevoegd het kind dat de leeftijd van twaalf jaren nog niet heeft bereikt, te horen. Het verhoor geschiedt in raadkamer. Indien het kind in Nederland verblijft doch buiten staat is zich naar de rechtbank te begeven, zal een daartoe aangewezen lid van de rechtbank, vergezeld door de griffier, hem te zijner verblijfplaats kunnen horen. De rechtbank beslist of de verzoekers, de ouders, of een hunner en de raad voor de kinderbescherming dit verhoor geheel of gedeeltelijk zullen bijwonen. De rechtbank bepaalt de wijze waarop de minderjarige wordt opgeroepen.

ARTIKEL II

Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek[2] wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 4, vierde lid, wordt na de tweede zin een nieuwe zin toegevoegd, luidende: De artikelen 902b, 905, eerste lid en 906 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

B. Artikel 167 vervalt.

C. Artikel 178 vervalt.

D. In artikel 182 vervallen de woorden «en 167».

E. In artikel 227 vervalt het vierde lid.

ARTIKEL III

Na artikel 16 van de Pleegkinderenwet[3] wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 17. De in het vorige artikel bedoelde beslissing wordt niet gegeven, dan nadat ook de minderjarige van twaalf jaren of ouder gehoord of behoorlijk opgeroepen is, tenzij dit in verband met de lichamelijke of geestelijke toestand van het kind niet mogelijk is. De rechter bepaalt de wijze waarop de minderjarige wordt opgeroepen, alsmede de wijze waarop en de plaats waar het verhoor kan geschieden, waarbij hem de bevoegdheden, bedoeld in artikel 902b, derde lid, tweede en derde zin, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering toekomen.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 2 juni 1982

Beatrix

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

Uitgegeven de *vijftiende* juni 1982

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

[1] Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 16 november 1981, Stb. 681
[2] Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 10 maart 1982, Stb. 88
[3] Stb. 1951, 595, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 april 1969, Stb. 167

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Kamerstukken II 1979/80, 16 127; 1980/81, 16 127
Hand. II 1981, blz. 249–256; 262–272; 306–309
Kamerstukken I 1981, 16 127 (26); 1981/82, 16 127 (7, 7a, 7b, 7c)
Hand. I 1981/82, zie vergadering van 1 juni 1982